పెద్ద దిక్కు

"సీతమ్మకు చేయిస్తి చింతాకు పతకము రామచంద్రా! ఆ పతకమునకు పట్టె పదివేల వరహాలు రామచంద్రా!

'ఒరే రాముడూ! వేగుచుక్క పొడిచింది. లే. లే. ఇవాళ పట్నం వెళ్లాలన్నావు కాదూ!'

చల్ల కవ్వం చిలుకుతున్న చప్పుడులో మళ్ళీ రామదాసు కీర్తన -

"అబ్బ తిట్టితిననీ ఆయాసపడబోకు రామచంద్రా! ఈ దెబ్బల కోర్వక అట్లు తిట్టితినయ్యా రామచంద్రా!

'నాగలక్ష్మీ! ఏడకల దాలి వెలిగించావా? లచ్చిందేవి నిన్ననేగా ఈనింది దానికి చొప్ప పెట్టబోకు.'

ఆడపిల్ల ఉసురు ఊరందరికి కొడుతుందిరోయ్! పిల్ల నేడిపించనీకు.'

'నానమ్మా అమ్మ పిలుస్తోందే! ఎక్కువగా మాట్లాడవద్దంటోంది. నీరసమొస్తుందిగా.' -చిన్నాడు అన్నపూర్ణమ్మను వాటేసుకున్నాడు.

'బువ్వ తిన్నావా చిన్నీ!' - ప్రేమగా వాడిని ఒళ్ళోకి తీసుకుందావిడ.

'ఏమిటి అన్నపూర్ణమ్మగారూ! ఒళ్ళు వెచ్చబడిందట. ఆచారిని పిలిపించకపోయారా?' - పోస్టుమాస్టర్ జగన్నాథం ఇంటికెళ్తూ పలకరించాడు.

'జగన్నాథం! లాట్రీ వచ్చిందటయ్యా' -అన్నపూర్ణమ్మకి ఏదో గుర్తుకొచ్చినట్టడిగింది

ఎ.వి. శేషారత్నం

రోజూ వినిపించే సుప్రభాతాలు ఆనాడు వినిపించలేదు కారణం అన్నపూర్ణమ్మగారు లేవలేదు ఆవిడ లేవందే లేవని వెంకట్రామయ్య విసుక్కుంటూ ఆరు కొట్టాక లేచాడు

'బీతాల రోజు గదా! పట్నం వెళ్లాలని రాత్రి చెప్పాను లేపావు కాదేమే అమ్మా!' - పళ్ళు తోముతూ పెరట్లో తులసి కోట వైపు చూసాడు వెంకట్రామయ్య

ఎప్పుడూ ముగ్గుల్లతో కళకళలాడే తులసి కోట వెల వెలబోతోంది అలవాటైన తల్లి పాట వినిపించలేదు. వెంకట్రామయ్యకు గాభరా వేసి వడమటి గది వైపు పరుగెత్తాడు అన్నపూర్ణమ్మగారు మూలుగుతోంది

'ఒళ్ళు వెచ్చబడిందా అమ్మా!' ఆవిడ నుదుట మీద చెయ్యిపడేసరికి కళ్ళు విప్పిందావిడ

'రాత్రిపూట ధనియాల పొడి వేడి చేసిందిరా రాముడూ! తగ్గిపోతుందిలే నువ్వు పని చూసుకో' -

నిట్టూర్చాడు వెంకట్రామయ్య

'వద్దంటే వినకుండా బొంగరంలా తిరుగుతావు కదా! ఇంట్లోపని లక్ష్మి చూసుకుంటుంది కదే అమ్మా! నీ వయసు మర్చిపోయి మరీ తిరుగుతావు కదా!'

'పోరా పిచ్చి సన్నాసి! నలుగురు పిల్లల్తో దానికి నడుం విరిగిపోదూ! అయినా నే చేస్తున్నదేమిటిలే - ముసలితనం - ఈమాత్రం దానికి గాభరాపడకు వెళ్ళు!'

'అత్తయ్యా! ఈవేళ కుడితి బాగా పొయ్యవచ్చా? ఆ తొట్టి వేసే చూస్తోంది లేచిం దగ్గర్నుంచి -' నాగలక్ష్మి అడిగింది.

'నానమ్మా! చిన్నాడు చూడు నా జడని తెలుకొండ అంటున్నాడు' - రెండో మనవరాలు ఫిర్యాదు చేసింది 'అబ్బబ్బ నానమ్మకి జ్వరమొచ్చింది గానీ విసిగించక అవతలకు పోయి ఆడుకోండి ఇదిగో సుబ్బులూ పిల్లల్ని బయటకు పిలు అత్తగారి ఒళ్ళు ముట్టుకుని చూసిన నాగలక్ష్మి పిల్లల్ని కసిరింది

ఆ రోజంతా ఎవరికీ కాలూ చెయ్యీ ఆడలేదు అన్నపూర్ణమ్మగారు మర్నాటి మధ్యాహ్నందాకా మూసిన కన్ను తెరవలేదు

ఆ సాయంత్రం బయట అరుగుమీద కూర్చున్న అన్నపూర్ణమ్మను నాగలక్ష్మి కేకలేసింది

'చలి గాలిలో ఎందుకు లోపల కూర్చోండి.'

'లోపలి ఉక్కకు ప్రాణం పోతోందే లక్ష్మీ! చల్లగాలికి కాస్త ప్రాణం లేచి వచ్చినట్టుంది

'పెద్దమ్మగారూ! నిన్న మొన్న ఇయ్యాల తమరు బోణీ చేసారు కాదు కాయగూరలు మిగిలిపోయాయి జొరం తగ్గిందా తల్లీ!' - కూరల నరసమ్మ ఆప్యాయంగా పలకరించింది

'కరేపాకు తాలింపెట్టిన మీ సేతి చారు పడలేదు మా మావ ఇవాలెత్తిపోయాడు పూర్ణమ్మగోరూ!' - ఎదుటి పాకలోని తాయారు నవ్వింది

'ఏమే సింహాలూ నీ మొగుడికి ఇవాళా వస్తాడా? రోజంతా నీ గోరింటాకు సింగారింపుకే చాలదే'- వరాల్ని పరాచికమాడింది అన్నపూర్ణమ్మ

'పొండమ్మా! ఆడిలాగే మీరూ నన్ను ఆట పట్టిత్తన్నారు' వరాలు ముసి ముసి నవ్వులు నవ్వింది

'ఏరా కాసులూ నీ పెళ్ళి కుదిరిందిటగా - పిల్ల లక్ష్మీదేవిలాగుంది. పావలా అర్ధా కట్నం కోసం మీ నాన్న బేరాలాడుతుంటే నోరు విప్పలేవురా వాజెమ్మా! మళ్ళీ పట్నంలో చదివానంటావు ఉపన్యాసా-లిచ్చానంటావు'

'లేదు బామ్మగారూ! పిల్ల తండ్రి కట్నం ఎక్కువిస్తానని '

"అనత్రా గాడిదా! పెద్ద పిల్లను చూట్టానికి వెళ్ళి "రెండో పిల్లనిస్తే ఇయ్యి లేకపోతే లేదు" అని మీ నాన్న మెలికేస్తే ఆడపిల్ల తండ్రి ఏం చేస్తాడు?

'భలేవారేనండి ఏమైనా మహా గట్టివారు సుమండీ! పది పరకా కుంచానమ్మలా కూడబెట్టి రెండు వందలు చేసారు. అంతా మీలా ఉంటే ఎంత బాగు? మా ఆవిడా ఉంది. మంచానమ్మలా మాయం చెయ్యడం తప్పితే పైసా నిలవ్వేసిన పుణ్యాన పోదు '

'అడిగిందో కథైతే సోది చెప్తావేమయ్యా జగన్నాథం?' 'అమ్మమ్మ ఎంత మాట! రెండేళ్ళుగా కాయా పండు కొనుక్కోమని ఇచ్చిన పది పరకా దాచి కూడబెట్టి ఇన్నాళ్ళూ పైసా తీయలేదు మీకు తప్పకుండా ప్రైజు వస్తుంది ఆర్నెల్లపాటు రెండొందలు తియ్యకపోతే మీ పేరు లాటరీలో కలుపుతారు. నంబరులో మీ పేరు పంపాలెండి. మరో పది రోజుల్లో తెలుస్తుంది. అయినా ప్రైజు వస్తే ఏం చేస్తారు పూర్ణమ్మగారూ!'

'మా రాముడు వట్టి వెర్రిబాగులవాడయ్యా! ఆ మగనలుసు ముందే పుడితే చేతికందొచ్చేవాడు. కాని ముందు ముగ్గురూ ఆడపిల్లలు ఇద్దరు పెళ్ళికెదిగి కూర్చున్నారా? చేసేది పంతులుద్యోగం ఏం పెట్టి సాగనంపుతాడు వీళ్ళని? ఆ లాట్రీ ఏదో వస్తే వేడినీళ్లకి చన్నీళ్ళు సాయం.'

'అదృష్టవంతుడండి వెంకట్రామయ్య కడుపున పుట్టిన బిడ్డ కాకపోయినా కన్నతల్లిలా కాపాడుకొస్తున్నారు' 'అదేం మాట జగన్నాథం! నా పెద్ద కొడుకు దేశాలు పట్టిపోయాడు రెండో వాడికి తల్లి అక్కర్లేదు మిలట్రీలో చేరిపోయాడా? గుర్తొచ్చినపుడు ఏ అయిదేళ్లకో చూసిపోతున్నాడు. ఆయన దగ్గర చిన్నప్పుడెప్పుడో నాలుగక్షరమ్ముక్కలు నేర్చుకున్న పుణ్యానికి వెంకట్రాముడు నన్ను తల్లిలా పోషిస్తున్నాడు. ఏ జన్మలో ఋణానుబంధం, వీడె నా కొడుకు చచ్చిపోయినా వీడి మీద మమకారం వదలదు నాకు.'

'సందె పొద్దువేళ అవేం మాటలమ్మా! మీకేం నూరేళ్ళు బ్రతుకుతారు. వస్తాను' - జగన్నాథం

వెళ్ళిపోయాడు.

'అమ్మా చలిగాలిలో కూర్చున్నావేమే!' - తిరిగి తిరిగి అలిసిపోయిన వెంకట్రామయ్య అన్నపూర్ణమ్మగారి రెక్క పట్టుకుని లేవదీసి లోపలికి తీసికెళ్లాడు.

'కడుపులో గుబులుగా ఉందిరా రాముడూ.'-

'రాజాకి ఉత్తరం రాయనా అమ్మా! బెంగపెట్టుకోలేదు కదా!'-

- దిగులుగా ఉంది వెంకట్రామయ్య కంఠం.

'లేదురా నీ గురించే నా బెంగంతా. ఆ తిమ్మాపురం సంబంధం ఏమయింది? అబ్బాయి సుబ్బులుకి ఈడూ జోడూ బాగున్నాడురా. మరో అయిదు వేలయితేనేం?'

'ఎక్కడ తేనమ్మా! ఉన్న పొలం కాస్తా ఇప్పటికే హరించుకు పోయిందా! అయినా వాళ్ళు మరి డబ్బు మనుషుల్లా ఉన్నారే.'

పెళ్ళికొడుకు బుద్ధిమంతుడురా రాముడూ!పిల్లని పువ్వుల్లో పెట్టి చూసుకుంటాడు. పోనీ మీ గరువుగారి పొలం ..'

'అమ్మా' - దెబ్బతిన్న లేగదూడలా గిలగిల్లాడు.

'అంత మాటన్నావు చాలమ్మా! రాజాకి ఇప్పటికే నామీద కోపంగా వుంది. అయినా గురువుగారి ఆస్థి కొడుక్కి ...'

'ఆ అప్రాచ్యుడి పేరెత్తకురా రాముడూ! తండ్రి పోయాడని తల్లి అనే ప్రాణం బ్రతికుందనీ వాడు ఆలోచించాడా! పెద్దాడు ఎలాగూ లేడు. వీడు మిలట్రీకి పోయాడని చెప్పుకు బతుకుతున్నాను. కానీ పెళ్లాం మాటలు వినేవాడికి నేనెంత బరువైపోయానో చూసావుగా. వాడి ఉత్తరం చదివావా? వాడీ వూరు రాడట పొలం తెగనమ్మి డబ్బు పంపాలిట. నేను

మాత్రం రాకూడదట. చూ సావురా వాడి స్వార్థం?

'అలా అనకమ్మా! పొలం బేరం పెట్టాను. డబ్బు పంపిద్దాంలే. కానీ నువ్వు మాత్రం నన్ను వదిలి వెళ్లకే. రాజా అడిగినా నిన్ను నేను పంపనమ్మా' - ఆర్తిగా ఆవిడ చెయ్యి నిమిరాడు వెంకట్రామయ్య.

'పిచ్చి సన్నాసి నిన్ను వదిలి నేను మాత్రం వెళ్లగలనా! నాలుగేళ్ల క్రితం కొడుకు ఉద్ధరిస్తాడని వెళ్లి వాళ్ల చేతిలో ఎంత నరకం చవిచూసాను? మనిద్దరికి ఏ జన్మలోనో ఋణం నాయనా! నాగలక్ష్మి ఉత్తమురాలు. దాన్నెప్పుడూ కష్టపెట్టకేం నాన్నా!'

'పడుకో అమ్మా! పొద్దు పోయింది. నువ్వేం ఆలోచనలు పెట్టుకోకు.' - రగ్గు కప్పి లేచాడు.

బయట శరత్కాలపు వెన్నెల విరగబూసింది. వెంకట్రామయ్య కళ్లలో ముత్యాలు - చలిగా ఉన్నా చిరు చెమటలు పడతున్నాయి.

తల్లి ప్రేమ నెరుగని తనకి చిన్నప్పుడు ఈ గురుపత్ని మాతృ మమకారం చవిచూపింది. తన బిడ్డలకి పరాయి బిడ్డలకి భేదం చూపని అన్నపూర్ణమ్మ ఆవిడ.

'రాముడూ! పూర్ణ చాల అమాయకురాలు. రాజా ఎలాగూ దాన్ని చూడడు. నీ మీద నమ్మకంతో నే వదిలి వెళ్తున్నాను సుమా!' - గురువుగారి చివరి మాటలకి భోరున ఏడ్చాడు తను.

ఈ రోజున అయిదు వేళ్లు లోపలికి వెళ్తున్నాయంటే ఆయన చలవే. మేనమామలు

రభస!

తనకు కావలసిన
అందచందాల అమ్మాయిని
వెతుక్కోవచ్చునని అబ్బాయి ఆశ....
తనకు ఇష్టమున్నా లేకున్నా
అతను నచ్చుకుంటే
ఒప్పుకోక తప్పదని అమ్మాయి నిరాశ...
ఇది...పెండ్లి చూపుల వరుస
నిజానికిది ఏకపక్ష రభస!

—ఎన్. వి. ఆర్. సత్యనారాయణమూర్తి

పెద్ద దిక్కు

పట్టనట్టు వదిలేస్తే తల్లీ తండ్రీ లేని తనకి విద్యా దానంతో బాటు జీవితం కూడ దానం చేసారాయన. అలాంటిది అన్నపూర్ణమ్మగారు తనకు బరువా?

రాత్రి చాలా సేపటి దాకా నిద్రపట్టింది కాదు వెంకట్రామయ్యకి.

ఆ తర్వాత పదిహేను రోజుల్లో పొలం అమ్మిన డబ్బు రాజారావుకి పంపించేశాడు. అన్నపూర్ణమ్మ గారెందుకో బాగా దిగులుపడిపోయింది. రోజు రోజుకీ మనిషి నీరసించి పోతోంది.

'అమ్మగారూ! చంటాడు బాగా ఏడుస్తున్నాడమ్మా - అనే మంగికి

'దిష్టి తగిలిందేమో కాస్త ఉప్పు దిగదుడిచి నిప్పులో పొయ్యవే. చిటపటమంటే దిష్టి అన్నమాటే.'

'రాజ్యం మీ ఆయన జ్వరం తగ్గిందా? ఇంగ్లీషు మందులు వాడకు. అతనికి పడవు. మూడు పూటలా ఇంత మిరియాల కషాయం కాచి పోసావంటే గబ్బిలం గుర్రంలా లేస్తాడు.'

ఆ రోజు చాలా రోజుల తర్వాత ఆవిడలో హుషారు కనిపించింది అందరికీ. తులసికోట చుట్టూ పసుపు కుంకుమలతో రంగవల్లికలు తీర్చింది.

'నాగలక్ష్మీ! లేగదూడ ఆకలితో అరుస్తోంది చూడు. కాస్త పాలు ఎక్కువ వదిలెయ్యి తల్లి దగ్గర.'

'అలాగే అత్తయ్యా! పోస్టుమాస్టరుగారి శాంత పెద్దపిల్ల అయిందట. మీరు రావాలి అక్షింతలు వేసేందుకు అని ఆవిడ ఒకటే పట్టు. మీకు నీరసం తగ్గలేదు కదా!'

'దానిదేముందే లక్ష్మీ - కార్తీక పౌర్ణమి కదా! ఎలాగూ ఉపవాసమే. కాస్త పొద్దు పోయాక చూసి వస్తాలే. రాముడొచ్చాడా స్కూలు నుంచి?'

'లేదత్తయ్యా!'

'జగన్నాథం పట్నం వెళ్లాడట - వచ్చాడటనా?'

'వాళ్ల పెద్దబ్బాయి ఉద్యోగం పనిమీద తిరుగుతున్నాడట. రేపు వస్తారేమో! ఏం పని?

తెలుగులో భారత రాజ్యాంగ శాసనము

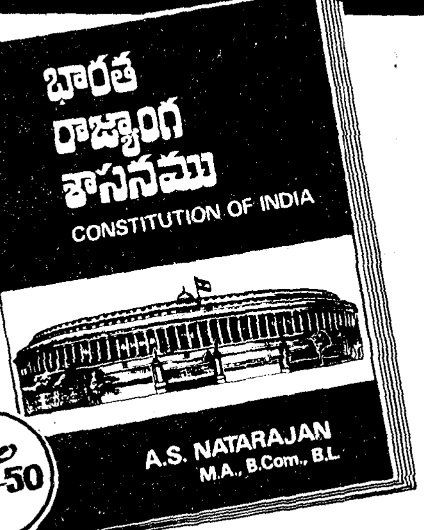

DEVI PRASAD

వెల రూ॥26-50

మనకోసం మనమే తయారుచేసుకున్న రాజ్యాంగ శాసనము యొక్క గొప్పదనమును, మన హక్కులు, బాధ్యతలు, అందరూ తేలికగా తెలుసుకొనుటకు ఉపకరించే ఒకే ఒక తెలుగు అనువాదము. చదువుకున్నవారు, చదువు లేనివారు, న్యాయవాది, రాజకీయవాది అనే భేదము లేకుండా, అన్ని సందర్భాలలో, అందరికీ ఉపయోగపడే పుస్తకం ఇది!

రాష్ట్రపతి, రాష్ట్ర గవర్నరు, కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు, వాటి సభ్యులు, వీరి ఎన్నికలు వీటన్నింటికి ఏర్పరచబడివున్న విధులను తెలియపరుస్తూ, భారత స్వాతంత్ర్య ఫలమును ప్రజలందరూ సమానంగా అనుభవించేందుకు నిర్దేశించబడిన రాజ్యాంగ శాసనానికి తేట తెనుగు అనువాదం!

పార్లమెంట్, శాసన సభల సభ్యులతోబాటు ప్రజలందరి వద్దా తప్పక ఉండవలసిన ఒడంబడిక చట్టము.

పోస్టు ద్వారా పొందదలచుకుంటే రూ॥3-50 అదనంగా చేర్చి పంపండి.

'బాలాజీ' వారి ప్రచురణ......
భారతీయ శిక్షా చట్టము
వెల: రూ॥15-75

BALAJI PUBLICATIONS
103, PYCROFTS ROAD MADRAS-600 014

కార్నులు గానీ కావాలా?'

'కాదులే.'

ఆ రోజు కాలుకాలిన పిల్లిలా తిరుగుతూనే ఉందావిడ.

'జగన్నాథం వచ్చాడటనా' - రాత్రి పడుకోబోయే ముందు మళ్ళీ అడిగింది.

'లేదమ్మా ఏం కావాలి?' - వెంకట్రామయ్య అలవాటుగా - పడుకోబోయే ముందు ఆవిడను అడిగాడు.

'ఏం లేదులే పడుకోపోయి -

మర్నాడు వేగుచుక్క పొడిచే వేళ -

"లక్ష్మణునకు చేయిస్తి లక్షల పతకము రామచంద్రా!' ఆ పతకమునకు పట్టె పదిలక్షల వరహాలు రామచంద్రా'-

'రాముడూ వేగుచుక్క పొడిచింది లేవరా'

"ఇది ఎవడబ్బ సొమ్మని కులుకుచూ తిరిగావు రామచంద్రా"

'నాగలక్ష్మీ పిడకల దాలి అంటించావా?'

'సుబ్బులూ! తులసీకోట దగ్గర ముగ్గు వేసావా?'

ఈ సుప్రభాతాలేమి వినిపించలేదు. ఆలస్యంగా లేచిన వెంకట్రామయ్యకు ఘొల్లున ఏడుపులు వినిపించి గుండె ఆగినంత పనయింది. పరుగున పడమట గది వైపు వెళ్ళాడు.

నాగలక్ష్మి సుబ్బులు చిన్ని - అన్నపూర్ణమ్మ శరీరం మీద పడి ఏడుస్తున్నారు.

'అమ్మా!' - వెంకట్రామయ్య గొంతు పెగలలేదు. గుండె రాయి అయిపోయింది.

తిరనాళ్ళ జనం - అది చావు కాదు - వీరభద్రుడి సంబరంలాగుంది.

రాజారావు కోసం రోజంతా చూసి చూసి మర్నాడు 'గోవిందా' అంటూ శవాన్నెత్తారు. ఒక పెళ్ళి ఊరేగింపులా తరలింది జనం -

బస్సు దిగిన జగన్నాథం నిశ్చేష్టుడయ్యాడు. ఆ సాయంత్రం జగన్నాథం చెప్పింది విని ఇంటిల్లిపాది నిశ్చేష్టులయ్యారు.

అన్నపూర్ణమ్మకు పోస్టల్ సేవింగ్స్ లాటరిలో ఇరవై వేలు బహుమతి వచ్చిందట. పట్నంలో పని వదిలేసి కబురు చెప్పేందుకు పరిగెత్తుకొచ్చాడు జగన్నాథం.

'జగన్నాథం వచ్చాడా?' - అని ఎందుకు నిన్న ఆవిడ అన్నిసార్లడగిందో బోధపడింది అందరికీ.

'ఎంత సంబరంగా వచ్చాను వెంకట్రామయ్యా! నువ్వు అదృష్టవంతుడివి. జ్వరం వచ్చింది లగాయితూ అన్నపూర్ణమ్మగారికి నీ గురించి చింత ఎక్కువయింది. ఆవిడకెందుకో బహుమతి వస్తుందని నమ్మకం. నామినీగా నీ పేరు రాయిస్తుంటే నాకా రోజు నవ్వొచ్చింది. ఏది ఏమైనా నీ యింటి పెద్ద దిక్కు పెద్ద నిధినిచ్చి మలిగిపోయింది.' - జగన్నాథం కళ్ళు తుడుచుకున్నాడు భారంగా.

ఆ యింటి అరుగు ఖాళీ అయింది వచ్చే పోయేవారిని వెక్కిరిస్తూ -

ఈ 'వేమన' పద్యాలు

ధనమే మూలము జగతికి
ధనమే మూలంబు సకల ధర్మంబులకున్
ధనమే మూలము సిరులకు
ధనమే మూలంబు ముక్తిదాపగు వేమ

'అమ్మగారూ! చంటాడికి జ్వరం - ఏం చెయ్యమంటారు.' - అలవాటుగా అడగబోతూనే వున్నారు ఆశ్రిత జనులు.

ఆ యింట్లో ఆవిడ తిరగని చోటుగాని చెయ్యని పనిగానీ లేదేమో - ఎన్నేళ్ళయినా వెంకట్రామయ్య కుటుంబం ఆవిడ ఉందని పొరబడుతూనే వుంటుంది. పడమటి గది మాత్రం నిట్టూరుస్తూ ఉసూరు మంటోంది.

కారణం - ఆ గదిలో గాలి ఈల వేస్తుంది-

'రాముడూ! సుబ్బులు పెళ్ళికి ఉపయోగపడుతుందనుకున్న లాట్రీ డబ్బు రాజాకిచ్చేసావా?'- అంటూ -

ఏవో వినిపించినట్టు ఆ గది దగ్గరే తచ్చాడుతూ అంటాడు వెంకట్రామయ్య.

'అమ్మా! నీ ఆశీస్సులు చాలే! కాయా పండూ కొనుక్కోమని నీకిచ్చినట్టు రెండు వందలు మళ్ళీ వేసానే సేవింగ్స్‌లో - ఈసారి బహుమతి వస్తే నాదేనమ్మా!'

నిట్టూర్చిన గాలి దీవిస్తున్నట్టు అతన్ని చల్లగా తాకి మరి కదుల్తుంది భారంగా.

మనిషికి మనిషి దూరం కావచ్చు. అనుభూతికి దూరంలో తోన్నూ కాలంతో నూ పనేమిటి?

కవ్వం చిలుకుతున్న చప్పుడు వినిపించినా -

తులసికోట దగ్గర ముగ్గు కనిపించినా -

లచ్చిందేవి అంబాయని అరిచినా -

'అమ్మా లేచావుటే' - అంటాడు వెంకట్రామయ్య అలవాటుగా. □